

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

**ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ**

ВИПУСКНА РОБОТА

Тема: «Проведення заходів з евакуації на регіональному, місцевому та об'єктовому рівнях»

слухача групи № 9-КПК/НМЦ
ГАМАНЦЯ Івана Миколайовича

(підпис слухача)

Керівник роботи: _____

(посада, вчений ступінь (звання), прізвище, ініціали)

До захисту: _____

(допущено / не допущено)

(підпис керівника роботи)

КИЇВ 2018

ЗМІСТ

I. Вступ	3
II. Основна частина	4
1. Загальні положення з евакуації	4
2. Органи з евакуації, їх функції та завдання	6
3. Планування та порядок проведення заходів з евакуації	17
III. Висновки	26
IV. Список використаних джерел	27
Додатки	29

I. Вступ

Захист населення від негативного впливу надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру є першочерговим завданням всіх органів державної влади у тому числі місцевих органів влади та керівників об'єктів господарювання незалежно від форм власності.

Національна безпека України безпосередньо залежить від того, як на державному, регіональному, місцевому і об'єктовому рівнях вирішуються завдання захисту населення, об'єктів економіки, історичного та культурного надбання від надзвичайних ситуацій техногенного, природного або іншого характеру.

Розуміння сказаного вище зобов'язує державу, органи самоврядування, керівників суб'єктів господарювання (далі – СГ) вживати заходи, суть яких полягає у створенні цілісної системи захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій й проведення виваженої політики з цих питань.

Вирішення цього завдання потребує комплексного підходу щодо проведення основних заходів у сфері цивільного захисту.

«Чи потрібна евакуація в наші дні, чи не втратила вона свого значення?» – задамо собі таке запитання.

Дійсність свідчить про те, що населення все частіше потрапляє в небезпеку внаслідок стихійного лиха, аварій та катастроф у промисловості й на транспорті. Отже роль цивільного захисту зростає.

Скажімо, стихійні лиха: землетрус, великі пожежі, повені чи аварії на АЕС. У цих випадках завжди доводиться вдаватися до евакуації. Так, внаслідок аварій у 1986 році на ЧАЕС та у 2011 році на Фукусімі в Японії були евакуйовані та переселені сотні тисяч людей.

Ризиків в Україні щорічно багато. Про це свідчать такі дані: у 2017 році в Україні зареєстровано 159 надзвичайних ситуацій. Внаслідок них загинуло 195 осіб та постраждало 1957 осіб.

Масштабні завдання з евакуації сьогодні в державі проводяться у зв'язку тимчасовою окупацією Автономної Республіки Крим та проведенням антитерористичної операції на сході України.

Урядом створено Міжвідомчий координаційний штаб з питань, пов'язаних із соціальним забезпеченням громадян України, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції.

Нагадаємо, що мова йде лише про офіційно зареєстрованих вимушених переселенців, тобто тих, які звернулися за допомогою до органів влади за місцем свого поточного перебування. Реальна ж кількість внутрішньо переміщених осіб може бути більшою.

Таким чином, розглянуті приклади свідчать про: по-перше – важливість і загальну необхідність проведення евакуаційних заходів при виникненні надзвичайної ситуації; і друге – про те, що там де є досвід і де заздалегідь проводиться робота щодо завчасного планування заходів з евакуації, реалізація цих заходів дає відповідні необхідні результати.

II. Основна частина

1. Загальні положення з евакуації

Згідно з Кодексом цивільного захисту України евакуація – організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

Головна мета евакуації полягає у своєчасному виведенні (вивезенні) населення з небезпечних зон, районів і тим самим максимальним зменшенням ступеня його ураження. Досягається це глибоко продуманим плануванням, своєчасним оповіщенням населення, чіткою організацією виведення (вивезення) евакуйованих у безпечні райони (пункти) та всебічним забезпеченням евакуації.

Порядок проведення евакуації затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841(зі змінами) та методикою планування заходів з евакуації (затверджено наказом МВС України от 10.07.2017 № 579).

Цей Порядок визначає механізм здійснення організованого вивезення (виведення) населення із зон можливого впливу наслідків надзвичайної ситуації або надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру і розміщення його поза зонами дії вражаючих факторів джерел надзвичайної ситуації у разі виникнення безпосередньої загрози життю та заподіяння шкоди здоров'ю населення, а також заходів з евакуації матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

Методика установлює загальні вимоги до розроблення документів щодо планування заходів з евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей із зон надзвичайних ситуацій.

Для усвідомлення важливості проведення заходів евакуації доцільно нагадати наступні визначення Кодексу цивільного захисту.

Надзвичайна ситуація – обстановка на окремій території чи СГ на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

Зона можливого ураження – окрема територія, акваторія, на якій внаслідок настання надзвичайної ситуації виникає загроза життю або здоров'ю людей та заподіяна шкода майну.

Об'єкт підвищеної небезпеки – об'єкт, який згідно із законом вважається таким, на якому є реальна загроза виникнення аварії та/або надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру.

Евакуація проводиться на державному, регіональному, місцевому або об'єктовому рівні.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

- 1) обов'язкова;
- 2) загальна або часткова;
- 3) тимчасова або безповоротна.

Обов'язкова евакуація населення проводиться у разі виникнення загрози:

- 1) аварій з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;
- 2) катастрофічного затоплення місцевості;
- 3) масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;
- 4) збройних конфліктів.

Загальна евакуація проводиться для всіх категорій населення із зон:

- 1) можливого радіоактивного та хімічного забруднення;
- 2) катастрофічного затоплення місцевості з чотиригодинним добіганням проривної хвилі при руйнуванні гідротехнічних споруд.

Для проведення загальної евакуації населення залучаються наявні транспортні засоби відповідної адміністративної території, а в разі виникнення безпосередньої загрози життю або здоров'ю населення – додатково транспортні засоби СГ та громадян.

Часткова евакуація проводиться для вивезення категорій населення, які за віком чи станом здоров'я у разі виникнення НС не здатні самотійно вжити заходів щодо збереження свого життя або здоров'я, а також осіб, які доглядають (обслуговують) таких осіб.

Під час проведення часткової евакуації завчасно вивозиться не зайняте у виробництві та сфері обслуговування населення: студенти, учні спеціальних навчальних закладів, вихованці дитячих будинків, пенсіонери та інваліди, які утримуються у будинках для осіб похилого віку, разом з викладачами та вихователями, обслуговуючим персоналом і членами їх сімей. Часткова евакуація може проводитися також для інших категорій населення за рішенням органів і посадових осіб, зазначених у частині четвертій цієї статті.

Часткова евакуація в будь-який момент може перейти у загальну.

В залежності від часу і термінів проведення евакуація населення може бути завчасна і екстрена.

Завчасна евакуація – це евакуація, за якої населення завчасно виводиться із небезпечних зон дії можливих вражаючих факторів НС (прогнозованих зон НС).

Рішення про проведення евакуації приймають:

- 1) на державному рівні – Кабінет Міністрів України;
- 2) на регіональному рівні – обласні, Київська міська державні адміністрації;
- 3) на місцевому рівні – районні, районні у містах Києві державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування;
- 4) на об'єктовому рівні – керівники СГ.

У разі виникнення загрози життю або здоров'ю громадянам України на території іноземних держав їх евакуація проводиться за рішенням МЗС України.

Рішення про проведення евакуації населення із зони радіоактивного забруднення приймається місцевими державними адміністраціями на підставі висновку санітарно-епідеміологічної служби відповідно до прогнозованого дозового навантаження на населення або інформації СГ, які експлуатують ядерні установки, про випадки порушень у їх роботі.

У невідкладних випадках, зокрема у разі безпосередньої загрози життю та здоров'ю населення, рішення про проведення екстреної евакуації населення приймає керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а за його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації та має повноваження для прийняття таких рішень.

У разі виникнення надзвичайної ситуації на транспорті під час перевезення пасажирів відповідальність за їх евакуацію покладається на підприємства, установи, організації, що здійснюють транспортні перевезення, та сили цивільного захисту.

Проведення евакуації забезпечується шляхом:

1. Створення на регіональному та місцевому рівні органів з евакуації, а також органів з евакуації на СГ;
2. Розроблення плану евакуації населення;
3. Визначення безпечних районів, придатних для розміщення евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей;
4. Організації оповіщення керівників СГ і населення про початок евакуації;
5. Організації управління евакуацією;
6. Життєзабезпечення евакуйованого населення в місцях його безпечного розміщення;
7. Учасі у командно-штабних (штабних) та спеціальних об'єктових навчаннях і тренуваннях;
8. Навчання населення діям під час проведення евакуації.

Оповіщення керівників СГ і населення про початок евакуації проводиться відповідно до Порядку організації оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та організації зв'язку у сфері цивільного захисту, що затверджується Кабінетом Міністрів України.

Навчання населення діям під час проведення евакуації населення здійснюється відповідно до Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінетом Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444.

2. Органи з евакуації, їх функції та завдання

Для планування, підготовки та проведення евакуації у центральних органах виконавчої влади, місцевих держадміністраціях, органах місцевого самоврядування та на СГ утворюються тимчасові органи з евакуації.

До тимчасових органів з евакуації належать:

- комісії з питань евакуації (КПЕ);
- збірні пункти евакуації (ЗПЕ);

- проміжні пункти евакуації ;
- приймальні пункти евакуації (ППЕ).

Комісії з питань евакуації відповідають за:

- планування евакуації на відповідному рівні,
- підготовку населення до здійснення заходів з евакуації,
- підготовку органів з евакуації до виконання завдань,
- здійснення контролю за підготовкою проведення евакуації,
- приймання і розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей.

На СГ, що потрапляють у зони можливих надзвичайних ситуацій, з чисельністю працюючого персоналу менш як 50 осіб комісії з питань евакуації не утворюються, а призначається особа, що виконує функції зазначеної комісії.

У разі загрози або виникнення надзвичайної ситуації організовується цілодобове чергування комісії з питань евакуації у небезпечних районах.

Керівник комісії з питань евакуації та її персональний склад призначаються органом, за рішенням якого вони утворені.

У невідкладних випадках у складі таких комісій утворюються оперативні групи, що розпочинають роботу з моменту прийняття рішення про проведення евакуації населення.

Основні засади діяльності комісії з евакуації визначаються нормативно-правовими актами з питань захисту населення у НС мирного і воєнного часу, Положенням про комісію з евакуації, затвердженим у встановленому порядку, наказами керівника ЦЗ СГ, розпорядженнями голови комісії та його заступника.

Варіанти структурних схем районної та об'єктової комісії з евакуації представлені на слайдах.

Головою комісії з питань евакуації району (міста, села, селища), як правило, призначається заступник голови райдержадміністрації (виконкому міської, селищної або сільської Ради). До складу комісії з питань евакуації входять представники адміністрації (від відділів: організаційного, загального, кадрів, соціального захисту населення, освіти та інших), служб ЦЗ (зв'язку і оповіщення, медичної, матеріально-технічної, охорони громадського порядку та транспорту).

Працівники районної (міської) комісії з питань евакуації може мінятися у залежності від особливостей району (міста).

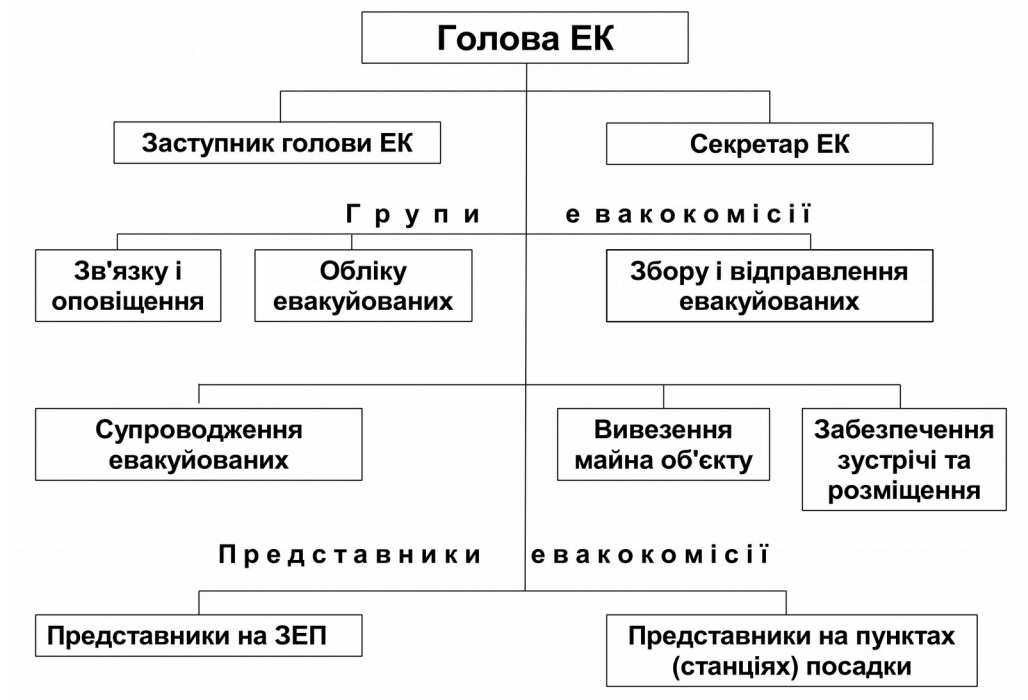
Органи з евакуації створюються у всіх населених пунктах району, на підприємствах, в установах і організаціях. Чисельний склад органів з евакуації залежить від обсягів завдань, які покладені на них.

Безпосереднє керівництво підготовкою до проведення евакуаційних заходів на СГ покладається на об'єктову комісію (групу) з питань евакуації, яка взаємодіє з міською (районною) евакуаційною комісією, організовує обмін інформацією з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування у безпечних районах розміщення.

Об'єктова комісія з питань евакуації відповідно до покладених на неї завдань:

- розробляє план евакуації працівників, членів їх сімей, документів та майна у безпечний район розміщення об'єкта і організує здійснення заходів з евакуації у разі виникнення НС;
- складає і регулярно коригує (не довше двох разів на рік) списки на евакуацію працівників та членів їх сімей;
- організує облік інвалідів, хворих, людей похилого віку, вагітних жінок та жінок з малолітніми дітьми (віком до 10 років), яким у разі евакуації необхідно надати транспортні засоби до місць, де вони мешкають;
- підтримує в межах її діяльності взаємодію з комісіями з питань евакуації районних адміністрацій та органів державної влади міста, а також з місцевими органами влади у районі нового місця розташування об'єкта (якщо воно визначено завчасно);
- оповіщає працівників СГ та членів їх сімей про початок евакуації, здійснює реєстрацію працівників та членів їх сімей, які прибули для евакуації;
- розподіляє людей за транспортом (вагонами, автобусами), формує пішохідні колони для відправлення на пункти посадки, організовує посадку евакуйованих на транспорт та їх відправлення до пунктів призначення, забезпечує зустріч та розміщення евакуйованих у районі нового місця розташування об'єкта;
- організовує інформаційне забезпечення евакуйованих працівників;
- бере участь у об'єктових спеціальних навчаннях та тренуваннях з ЦЗ з метою практичного відпрацювання членами комісії з питань евакуації своїх функціональних обов'язків;
- здійснює інші функції, що випливають з покладених на неї завдань.

ТИПОВА СТРУКТУРА ЕВАКОКОМІСІЇ ОБ'ЄКТУ

До складу об'єктової комісії з питань евакуації входять:

1. Голова комісії з питань евакуації;
2. Заступник голови комісії з питань евакуації;
3. Секретар комісії з питань евакуації;
4. Група зв'язку і оповіщення;
5. Група транспортного забезпечення;
6. Група обліку евакуйованих та інформації;
7. Група громадського порядку і безпеки дорожнього руху;
8. Група медичного забезпечення;
9. Група збору і відправлення евакуйованих;
10. Група супроводження евакуйованих.

Головою об'єктової комісії (групи) з питань евакуації призначається заступник керівника СГ, заступником голови – начальник відділу або сектору кадрів або працівник, який відповідає за роботу з персоналом, секретарем комісії – спеціально визначена особа, яка відповідає за цивільний захист на СГ.

Голова комісії з питань евакуації відповідає за планування, організацію та проведення заходів з евакуації працівників СГ, членів їх сімей, документів та майна. Він зобов'язаний:

а) під час повсякденної діяльності:

вивчити і знати керівні документи з питань ЦЗ, евакуації населення та майна та план реагування ОУ ЦЗ СГ у разі виникнення НС;

комплектувати комісію особовим складом з числа кваліфікованих та досвідчених фахівців, розробити для них функціональні обов'язки;

керувати діяльністю комісії щодо виконання покладених на неї завдань, розподіляти обов'язки між членами комісії та визначати ступінь їх відповідальності;

спільно із постійним ОУ ЦЗ (штатним працівником або структурним підрозділом з питань ЦЗ) об'єкту відпрацювати документацію з евакуації працівників СГ та членів їх сімей, брати участь у плануванні вивезення матеріальних цінностей об'єкта і розробленні плану (схеми) оповіщення та зв'язку;

підготувати розрахунки на евакуацію працівників СГ та членів їх сімей комбінованим способом за видами транспорту і пішим порядком;

організувати розроблення і періодичне коригування списків на евакуацію працівників СГ та членів їх сімей, а також переліків документів і майна, що підлягають вивезенню;

підтримувати взаємодію з органами державної влади у районі нового місця розташування об'єкта (якщо воно намічено завчасно), узгоджувати і затверджувати у місцевій адміністрації план розміщення евакуйованих;

уточнити і довести до членів комісії місце розташування збірної евакуаційної пункту (ЗПЕ), маршрути руху евакуйованих до місць посадки на транспорт, порядок вивезення документів і майна;

особисто керувати підготовкою членів комісії, систематично проводити з ними заняття, практично відпрацьовувати питання евакозаходів на навчаннях та об'єктових тренуваннях ЦЗ, добиватися скорочення строків оповіщення і збору евакуйованих;

збирати в установленому порядку членів комісії для проведення нарад з питань, що входять до його компетенції;

б) з отриманням розпорядження на проведення евакуації:

оповістити і зібрати особовий склад евакуаційної комісії, уточнити розподіл обов'язків між її членами та поставити завдання начальникам груп щодо підготовки і проведення евакуації (відселення);

розгорнути евакуаційну комісію для практичної роботи, організувати цілодобове чергування членів комісії;

уточнити план евакуації працівників, членів їх сімей, документів та майна на випадок загальної евакуації;

установити та підтримувати зв'язок з комісіями районної адміністрації і місцевими органами влади у районі нового місця розташування об'єкта;

організувати уточнення розрахунків на евакуацію працівників, членів їх сімей, вивезення документів та майна, коригування списків на евакуацію;

уточнити на ЗПЕ наявність транспорту, час подання транспортних засобів, або час виходу піших колон у разі здійснення загальної евакуації працівників у разі виникнення НС;

відправити групу забезпечення зустрічі та розміщення евакуйованих разом з оперативною групою об'єкта для здійснення заходів щодо прийняття та розміщення евакуйованих у районі нового місця розташування об'єкта;

здійснити оповіщення і збір працівників СГ, довести до них розпорядження про початок евакуації і порядок проведення евакозаходів;

забезпечити організований вихід евакоколон на ЗПЕ і пункти посадки;

про початок та хід евакуації у встановлений термін доповідати керівнику ЦЗ СГ і начальнику постійного ОУ ЦЗ СГ;

у разі отримання розпорядження керівника СГ на проведення термінової евакуації робітників і службовців у безпечне місце:

оповістити робітників і службовців про початок евакуації;

призначити із числа особового складу комісії відповідальних для контролю евакуації на кожному поверсі будинку, організувати облік евакуйованих на основному і запасних виходах;

за вказівкою начальника постійного ОУ ЦЗ СГ провести евакуацію працівників СГ і відвідувачів у безпечне місце;

про хід та завершення заходів щодо евакуації людей із будинку доповідати начальнику постійного ОУ ЦЗ (штатному працівником або керівнику структурного підрозділу з питань ЦЗ СГ) .

Секретар комісії з питань евакуації призначається наказом керівника ЦЗ СГ і підпорядковується голові комісії з питань евакуації та його заступнику. Він відповідає за:

своєчасність отримання і збереження документів;

внутрішній порядок;

організацію чергування членів комісії з питань евакуації;

збір і узагальнення інформації, що надходить;

своєчасне доведення до виконавців розпоряджень голови комісії з питань евакуації;

облік отриманих комісією з питань евакуації та відданих її головою розпоряджень;

підтримання зв'язку з начальниками груп і взаємодіючими органами;

оформлення і реєстрацію документів комісії з питань евакуації.

Секретар комісії з питань евакуації зобов'язаний:

а) під час повсякденної діяльності:

вивчити і знати керівні документи з питань евакуації і документацію евакуаційної комісії СГ;

брати участь у розробленні документів комісії з питань евакуації і списків евакуації працівників СГ та членів їх сімей;

знати місця розташування керуючих органів з евакуації, районної комісії з питань евакуації, ЗПЕ, пунктів посадки на транспорт і способи зв'язку з ними;

коригувати штатно-посадовий список працівників комісії з питань евакуації;

брати участь у навчанні членів комісії з питань евакуації прийомам і методам роботи;

б) з отриманням розпорядження на проведення евакуації:

негайно прибути на своє робоче місце, здійснити оповіщення членів комісії з питань евакуації, одержати завдання у голови комісії з питань евакуації;

отримати робочі документи, перевірити готовність засобів зв'язку, скласти графік цілодобового чергування і бути готовим до виконання своїх функціональних обов'язків у складі комісії з питань евакуації;

здійснювати облік отриманих комісією з питань евакуації та відданих її головою розпоряджень, доводити розпорядження голови комісії з питань евакуації до виконавців;

підтримувати постійний зв'язок з районною комісією з питань евакуації і старшими груп комісії з питань евакуації СГ, взаємодіючими органами;

інформувати членів комісії з питань евакуації про обстановку, доповідати голові комісії з питань евакуації про хід евакуації, отримані розпорядження і дані;

оформляти та реєструвати документи комісії з питань евакуації, за вказівками голови комісії з питань евакуації виконувати поставлені завдання;

після завершення роботи комісії з питань евакуації здати документи на зберігання, разом з іншими членами комісії з питань евакуації виїхати на нове місце розташування СГ.

Для працівників усіх органів з евакуації розробляються формалізовані документи, завдання, функціональні обов'язки посадових осіб, списки обліку працівників, розрахунки транспортних засобів, плани-розрахунки проведення заходів з евакуації та інші документи.

Для виконання визначених завдань комісія з питань евакуації СГ відпрацьовує наступні документи:

1. Наказ керівника ЦЗ СГ про створення комісії з питань евакуації.
2. Положення про комісію з питань евакуації СГ.
3. Основні завдання комісії з питань евакуації.
4. План організації і проведення заходів з евакуації.
5. Календарний план роботи комісії з питань евакуації.
6. Штатно-посадовий список членів комісії з питань евакуації.
7. Функціональні обов'язки працівників комісії з питань евакуації.
8. Схема оповіщення працівників комісії з питань евакуації.
9. Варіанти оповіщення населення.
10. Схеми маршруту евакуації.
11. Типова структура комісії з питань евакуації СГ.
12. Витяг із плану евакуаційних заходів району.
13. Ордер на зайняття будинків
14. Взаємоузгоджений план приймання, розміщення працівників і членів їх сімей у районі нового місця розташування СГ.
15. Пам'ятка евакуйованим.
16. Таблиця оповіщення працівників комісії з питань евакуації.
17. Облік працівників СГ і членів їх сімей, що евакууються.
18. Подвірний список розселення працівників СГ та членів їх сімей.
19. Списки працівників та членів їх сімей, що підлягають евакуації (у 3-х примірниках) за видами транспорту, відділами, підрозділами *.
20. Відомість розподілу приміщень, що виділені для розміщення евакуйованих.
21. Донесення про хід евакуації.

* Списки складаються в 3-х примірниках:

- перший залишається на об'єкті або в житлово-експлуатаційній організації;

- другий – з одержанням розпорядження на проведення евакуації направляється на ЗПЕ (в оперативну групу) і після завершення вивозу (виводу) населення передається у відповідну комісію з питань евакуації;

- третій – з початком вивозу (виводу) евакуйованого населення направляється в комісію з питань евакуації району розміщення.

Збірні пункти евакуації призначені для збору і реєстрації евакуйованого населення та організації його вивезення (виведення) у безпечні райони і розміщуються поблизу залізничних станцій, морських і річкових портів, пристаней, автовокзалів, маршрутів евакуації, а також на наявних міських площах, у відкритих безпечних місцях або безпечних приміщеннях.

У невідкладних випадках функції збірних пунктів евакуації за рішенням керівника комісії з питань евакуації покладаються на оперативні групи.

До складу адміністрації ЗПЕ входять:

- 1) начальник ЗПЕ;
- 2) заступник начальника ЗПЕ;
- 3) група реєстрації і обліку (4-6 осіб);
- 4) група комплектування колон, ешелонів та їх відправлення в безпечні райони (4-6 осіб);
- 5) група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- 6) медичний пункт (3 особи);
- 7) кімната матері та дитини (2-3 особи);
- 8) комендант.

ЗПЕ безпосередньо підпорядковується голові комісії з питань евакуації міністерства (відомства), міста (району), об'єкта, а з внутрішніх питань керівнику СГ, на базі якого його створено.

Кількість ЗПЕ, їх місця розгортання визначаються з урахуванням загальної чисельності евакуйованого населення (працівників) міста, району, кількості маршрутів виведення та виведення людей, станцій (портів) посадки.

ЗПЕ, які призначаються для відправлення населення (працівників) автомобільним транспортом та пішими колонами, як правило, розгортаються на околицях міст, населених пунктів поблизу маршрутів вивезення (виведення) евакуйованих у безпечні райони, решта ЗПЕ розгортаються поблизу залізничних або автомобільних станцій (портів) посадки на транспортні засоби.

Кожному ЗПЕ присвоюється порядковий номер, за ним закріплюються території (об'єкти), населення (працівники) яких будуть евакуюватись через цей ЗПЕ.

Основні завдання ЗПЕ:

- підтримання зв'язку з евакуаційною комісією міністерства (відомства), області, міста, району, об'єкту, які закріплені за ЗПЕ, транспортними органами, вихідними пунктами пішохідних маршрутів;
- інформування голови евакуаційної комісії про час прибуття населення (працівників) на ЗПЕ і час відправлення його в безпечні райони (пункти);
- ведення обліку евакуйованого населення (працівників), яке вивозиться всіма видами транспортних засобів і виводиться пішим порядком;
- в установлені терміни доповідати голові евакуаційної комісії про хід відправлення евакуйованого населення (працівників) у безпечні райони (пункти);
- надання необхідної медичної допомоги хворим під час знаходження їх на ЗПЕ;
- організація охорони громадського порядку на ЗПЕ;
- забезпечення укриття населення (працівників) у захисних спорудах.

Проміжні пункти евакуації розміщуються на зовнішньому кордоні зони надзвичайної ситуації, пов'язаної з радіоактивним забрудненням (хімічним зараженням), для пересадки населення з транспорту, що працював у зоні надзвичайної ситуації, на дезактивовані транспортні засоби, які здійснюють перевезення на незабруднені (незаражені) території.

Кількість, нумерація, місця розташування та перелік районів, на території яких розміщуються проміжні пункти евакуації, визначаються місцевими держадміністраціями та органами місцевого самоврядування.

Проміжні пункти евакуації створюються за рішенням голів районних державних адміністрацій для зустрічі, приймання та відправлення евакуйованих в безпечні райони (місця) розміщення.

Основні завдання проміжних пунктів евакуації:

- облік, реєстрація населення (працівників), яке прибуває із забруднених зон;
- дозиметричний та хімічний контроль;
- проведення санітарної обробки евакуйованого населення (працівників) та при необхідності надання медичної допомоги хворим;
- відправлення евакуйованих до безпечних районів (пунктів) розміщення;
- проведення при необхідності заміни або спеціальної обробки забрудненого одягу та взуття;
- організація пересадки евакуйованих з транспорту, який рухався по забрудненій місцевості, на «чистий» транспорт;
- забезпечення громадського порядку на пункті;
- доповідь голові евакуаційної комісії області про час прибуття, кількість населення (працівників), яке прибуло на пункт та відправлення його в безпечні райони.

До складу проміжного пункту евакуації входять:

- 1) начальник ;
- 2) заступник начальника;
- 3) комендант;
- 4) група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- 5) група регулювання руху (3-4 особи);
- 6) медичний пункт (1-2 особи);
- 7) санітарно - миючий пункт (2-3 особи);
- 8) група реєстрації та обліку (1-2 особи);
- 9) пункт харчування (1-2 особи);
- 10) пункт заправки паливом (1-2 особи);
- 11) пост дозиметричного контролю (1-2 особи).

Приймальні пункти евакуації розгортаються для приймання, ведення обліку евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей та відправлення їх до місць постійного (тимчасового) розміщення (збереження) у безпечних районах.

ППЕ розгортаються в місцях висадки евакуйованого населення (працівників) поблизу залізничної станції, пристані та пункту висадки з автотранспорту.

Основні завдання ППЕ:

- зустріч поїздів, суден, автомобільних та піших колон, які прибувають;
- забезпечення організованої висадки та розміщення евакуйованого населення (працівників);
- організація відправлення евакуйованого населення (працівників) автомобільним транспортом і пішим порядком у пункти його розміщення;
- організація надання медичної допомоги евакуйованому населенню (працівникам);
- забезпечення громадського порядку в пунктах висадки;
- укриття евакуйованого населення (працівників) при необхідності;
- доповідь голові евакуаційної комісії безпечного району про час прибуття, кількості населення (працівників), яке прибуло, та відправлення його до пунктів (місць) розміщення.

До складу приймального пункту евакуації входять:

- 1) начальник ППЕ;
- 2) заступник начальника ППЕ;
- 3) група зустрічі, приймання та тимчасового розміщення евакуйованого населення (працівників) (2-3 особи);
- 4) група відправлення та супроводу евакуйованого населення (працівників) до пункту розміщення (3-4 особи);
- 5) група охорони громадського порядку (2-3 особи);
- 6) група забезпечення (2-3 особи);
- 7) медичний пункт (1-2 особи);
- 8) відповідальний кімнати матері та дитини (1 особа);
- 9) відповідальний столу довідок (1 особа).

Збірні пункти евакуації, проміжні пункти евакуації та приймальні пункти евакуації забезпечуються зв'язком з районними, міськими, районними у містах, селищними, сільськими комісіями з питань евакуації, комісіями з питань евакуації, утвореними на СГ, пунктами посадки на транспортні засоби, вихідними пунктами руху пішки, медичними і транспортними службами.

Час на розгортання і підготовку до роботи тимчасових органів з евакуації усіх рівнів не повинен перевищувати чотирьох годин з моменту отримання рішення про проведення евакуації.

Контроль за роботою органів з евакуації здійснюється органом, який приймає рішення про проведення евакуації.

Органи з евакуації інформують щороку місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та керівників СГ про стан планування евакуації, власної підготовки до виконання покладених на них завдань, навчання населення діям під час проведення евакуації, обладнання станцій, портів, пунктів посадки на транспортні засоби, підготовку маршрутів до місць посадки на транспортні засоби, здійснення контролю за підготовкою транспортних засобів до евакуації, організацію ведення обліку евакуйованого населення, оповіщення відповідних органів управління та населення про початок евакуації, медичне забезпечення населення під час евакуації у місті (районі), підготовку до розміщення пунктів

санітарної обробки населення, спеціальної обробки одягу, майна і транспорту, здійснення дозиметричного контролю у складі приймальних пунктів евакуації.

На центральні органи виконавчої влади, місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та СГ, що проводять евакуацію населення, покладається:

- розроблення і виконання плану евакуації населення;
- визначення і підготовка безпечного району для евакуйованого населення і його життєзабезпечення;
- здійснення контролю за плануванням, підготовкою і проведенням заходів з евакуації підпорядкованими їм органами з евакуації.

До планування та здійснення заходів з евакуації залучається Мінінфраструктури.

Місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування забезпечують оповіщення, інформування населення про загрозу та виникнення надзвичайних ситуацій, у тому числі у формі, доступній для осіб з вадами зору та слуху.

Для підвищення поінформованості громадян щодо проведення заходів з евакуації використовуються сайти мережі Інтернету органів державної влади та місцевого самоврядування, на яких розміщуюся витяги з Плану евакуації населення, різний довідково-інформаційний матеріал, пам'ятки населенню тощо.

Місцеві держадміністрації, органи місцевого самоврядування та СГ, що приймають евакуйоване населення, визначають склад відповідних органів з евакуації, забезпечують розроблення плану приймання та розміщення евакуйованого населення, яке прибуває з небезпечних районів, підготовку приймальних пунктів з евакуації, обладнання станцій, портів, пунктів висадки населення, сховищ для захисту евакуйованого населення, здійснення контролю за підготовкою житла, медичних закладів, інших об'єктів для розміщення і життєзабезпечення евакуйованого населення, організацію ведення його обліку, забезпечення радіаційної і хімічної розвідок на маршрутах евакуації і в районах розміщення населення, організацію дозиметричного контролю, санітарної обробки населення, спеціальної обробки одягу, майна і транспорту.

Координація дій місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування під час проведення евакуації здійснюється центральними органами виконавчої влади через відповідні територіальні органи у межах їх повноважень.

Підсумовуючи вищенаведене слід відзначити, що органи з евакуації є важливою складовою структури організації цивільного захисту відповідної ланки управління, зокрема, об'єктового рівня. Ефективність їх діяльності залежить від відповідності їх структури поставленим завданням щодо здійснення евакуації в мирний та воєнний час, укомплектуванню їх професійно підготовленим персоналом, всебічним плануванням евакуації, продуманим, чітким управлінням процесом евакуації та організацією взаємодії всіх сил та засобів цивільного захисту. Роль та місце секретаря комісії з питань евакуації у виконанні цих завдань відповідальна та важливіша.

3. Планування та порядок проведення заходів з евакуації

Планування заходів з евакуації населення здійснюється за методикою, що затверджена наказом МВС України від 10.07.2017 № 579, та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 01 серпня 2017 р.

Планування заходів з евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій та із зон збройних конфліктів (далі - планування евакуації) покладається на центральні органи виконавчої влади, Раду міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та СГ.

Для планування евакуації в центральних органах виконавчої влади, місцевих державних адміністраціях, органах місцевого самоврядування та на СГ утворюються комісії з питань евакуації. На СГ з чисельністю працюючого персоналу менш як 50 осіб призначається особа, яка виконує функції зазначеної комісії.

Планування евакуації здійснюється на підставі рішення комісії з питань евакуації відповідного рівня, у якому визначаються:

- аналіз ситуації, що склалася або може скластися;
- райони (населені пункти), у яких необхідно здійснювати заходи з евакуації;
- безпечні райони (населені пункти) для розміщення евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей;
- час початку евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей та час закінчення;
- порядок вивезення населення (виведення пішки) та матеріальних і культурних цінностей транспортними засобами;
- організація управління евакуацією;
- заходи забезпечення евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей.

Для завчасного планування евакуаційних заходів розробляються такі документи:

комісіями з питань евакуації місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування - план евакуації населення та план приймання і розміщення евакуйованого населення (у разі планування розміщення на їх території евакуйованого населення);

комісіями з питань евакуації СГ - план евакуації працівників.

Плани евакуації населення (працівників) розробляються комісією з питань евакуації, підписуються її головою, затверджуються керівником органу СГ, який утворив таку комісію, погоджуються органом, на території якого планується розміщення евакуйованого населення.

Комісія з питань евакуації, утворена місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, на території якого планується розміщення евакуйованого населення, розробляє план його приймання і розміщення в безпечному районі, який затверджується керівником органу, що утворив відповідну комісію.

Визначені плани щороку уточнюються до 01 березня станом на 01 січня поточного року. Унесення змін до планів засвідчується підписом голови комісії з питань евакуації.

Координацію діяльності органів місцевого самоврядування з питань евакуації та методичне керівництво плануванням цих заходів здійснює Державна служба України з надзвичайних ситуацій.

Плани евакуації населення (працівників) місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, СГ складаються з текстової частини та карти або схеми.

Текстова частина плану евакуації населення місцевих органів виконавчої влади та місцевого самоврядування складається з трьох розділів:

I. Планування заходів з організації та проведення евакуації.

II. Планування заходів із забезпечення евакуації.

III. Особливості планування евакуації осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення.

План приймання та розміщення евакуйованого населення в безпечному районі розробляється комісією з питань евакуації місцевого органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування, на території якого планується розміщення евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей.

План приймання та розміщення евакуйованого населення складається з текстової частини та карти або схеми.

Текстова частина плану приймання та розміщення евакуйованого населення складається з трьох розділів:

I. Планування заходів з організації приймання та розміщення евакуйованого населення та матеріальних і культурних цінностей.

II. Планування заходів із забезпечення евакуйованого населення.

III. Особливості планування, приймання та розміщення евакуйованих осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення.

За планування заходів з евакуації із зон збройних конфліктів відповідають центральні та місцеві органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та СГ.

При плануванні заходів з евакуації враховуються райони можливих бойових дій та безпечні райони, визначені Міністерством оборони України на особливий період.

Планування заходів з евакуації матеріальних і культурних цінностей, що перебувають у державній власності, здійснюється на підставі Переліку матеріальних і культурних цінностей, що перебувають у державній власності та потребують евакуації в разі збройних конфліктів, визначеного Порядком проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року N 841.

Заходи з евакуації в разі збройних конфліктів розробляються в плані цивільного захисту на особливий період окремим розділом з визначенням особливості проведення обов'язкової евакуації населення, матеріальних і культурних цінностей у разі виникнення збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони).

Заходи з приймання та розміщення евакуйованого населення, матеріальних і культурних цінностей у разі збройних конфліктів розробляються в плані цивільного захисту на особливий період місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, на території яких визначено безпечні райони.

Заходи з евакуації осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення розробляються окремим розділом у планах евакуації населення. Планування заходів з евакуації осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в разі збройних конфліктів передбачається в окремому розділі з евакуації населення та матеріальних і культурних цінностей у разі збройних конфліктів, який розробляється в планах цивільного захисту на особливий період.

Комісія з питань евакуації під час планування заходів з евакуації осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення:

- проводить оцінку обсягів і характеру евакуаційних заходів;

- визначає пріоритети та особливості під час евакуації осіб з інвалідністю, зокрема з порушенням органів зору, слуху, опорно-рухового апарату, з розумовою відсталістю, психічними розладами, та інших мало мобільних груп населення (осіб, які їх супроводжують), у тому числі тих, які перебувають у закладах охорони здоров'я, освіти та соціального захисту.

Під час оцінки обсягів і характеру евакуаційних заходів визначаються:

- кількість осіб з інвалідністю з порушенням опорно-рухового апарату (окремо визначається кількість тих, хто пересувається самостійно, хто пересувається на інвалідних візках, хто знаходиться в лежачому стані);

- кількість осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення, які потребують під час проведення евакуації допомоги сторонніх осіб та медичного забезпечення;

- кількість осіб, які супроводжують осіб з інвалідністю;

- медичний персонал, необхідний для супроводу осіб з інвалідністю;

- місця постійного проживання (перебування) осіб з інвалідністю;

- маршрути руху до ЗПЕ;

- порядок прибуття осіб з інвалідністю, які самостійно не можуть пересуватися, до ЗПЕ або проведення їх евакуації з місця постійного проживання;

- способи оповіщення та інформування осіб з інвалідністю залежно від характеру інвалідності.

У розділі III "Особливості планування евакуації осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення" зазначається інформація щодо:

- кількості осіб з інвалідністю та осіб, які їх супроводжують, з урахуванням вимог пункту 3 цього розділу;

- транспортних засобів, які будуть задіяні;

- пунктів посадки (висадки) осіб з інвалідністю;

- забезпечення транспортних засобів спеціальним обладнанням для посадки (висадки) та перевезення осіб з інвалідністю;

- залучення спеціального медичного транспорту для перевезення осіб з інвалідністю (за необхідності).

Під час планування заходів з евакуації маршрути руху, місця привалів та їх тривалість, розташування та оснащення медичних пунктів, пунктів обігріву, харчування, забезпечення водою по всьому маршруту руху мають максимально враховувати специфічні потреби осіб з інвалідністю.

Планування транспортного забезпечення евакуаційних заходів передбачає підготовку транспортних засобів для виконання евакуаційних перевезень осіб з інвалідністю та осіб, які їх супроводжують.

Під час планування підготовки та здійснення санітарної обробки населення обов'язково враховується специфіка проведення санітарної обробки осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення.

Планування обладнання ЗПЕ, ППЕ, проміжних пунктів евакуації, пунктів посадки, висадки, маршрутів евакуації проводиться з урахуванням потреб осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення.

Доведення сигналів оповіщення під час проведення евакуації та інформування населення про порядок дій на різних етапах евакуації, інформування про обстановку, що склалася, організовуються в доступній для осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення формі.

Планування розміщення в безпечних районах полягає в пристосуванні приміщень та будинків до потреб осіб з інвалідністю.

При плануванні заходів із життєзабезпечення евакуйованого населення, зокрема забезпечення водою, предметами першої необхідності, житлом, медичними послугами і засобами, комунально-побутовими послугами, транспортом та необхідною інформацією, мають максимально враховуватися потреби осіб з інвалідністю.

План приймання і розміщення евакуйованого населення має містити окремий розділ щодо приймання і розміщення осіб з інвалідністю, у якому зазначаються:

- розрахунки евакуйованих осіб з інвалідністю, які прибувають, за станціями висадки та ППЕ;

- списки будинків і споруд закладів соціального захисту населення та приватних будинків, максимально зручних для розміщення осіб з інвалідністю;

- розрахунок та розподіл транспортних засобів для зустрічі і перевезення евакуйованих осіб з інвалідністю від станції (пункту) висадки до ППЕ і далі до місць їх розселення;

- список органів соціального захисту та закладів охорони здоров'я безпечного району.

Заходи щодо приймання та розміщення осіб з інвалідністю та інших мало мобільних груп населення в разі збройних конфліктів мають визначатися в окремому розділі з приймання та розміщення населення, матеріальних і культурних цінностей у разі збройних конфліктів плану цивільного захисту на особливий період місцевих органів виконавчої влади, на території яких визначено безпечні райони.

У мирний час евакуація населення планується на випадок:

- загальної аварії на атомній електростанції;

- усіх видів аварій з викидом сильнодіючих отруйних речовин;

- загрози катастрофічного затоплення місцевості;

великих лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геофізичних і гідрометеорологічних явищ з тяжкими наслідками, що загрожують населеним пунктам.

В особливий період евакуації підлягає населення (працівники), яке проживає в населених пунктах, що знаходяться:

- у районах можливих бойових дій;
- у зонах можливого небезпечного радіоактивного забруднення;
- у зонах можливого катастрофічного затоплення.

Евакуація населення із зон небезпечного радіоактивного забруднення навколо інших ядерних установок та об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, проводиться із зон спостереження таких установок та об'єктів, визначених згідно із законодавством.

Метою планування і здійснення евакуаційних заходів є:
зменшення ймовірних втрат населення;
збереження кваліфікованих кадрів спеціалістів;
забезпечення стійкого функціонування об'єктів економіки;
створення угруповань сил і засобів захисту в заміській зоні з метою проведення рятувальних та інших невідкладних робіт в осередках надзвичайних ситуацій в особливий період.

Плануванню евакуації передують вивчення органами з евакуації керівних і нормативних документів, директивних вказівок, збір і підготовка необхідних вихідних даних, вибір і рекогносцировка районів розміщення населення, яке евакуюється.

Основним документом, який визначає об'єм, зміст, строки проведення та порядок виконання заходів з евакуації, є план реагування на НС, який розробляється органами управління (фахівцями) з питань надзвичайних ситуацій усіх рівнів на основі досягнутого економічного рівня з врахуванням річних та перспективних планів розвитку територій, СГ і особливостей, які властиві кожній території чи об'єкту, і який щорічно коригується.

Отже, основними вихідними даними для планування заходів з евакуації є:
характеристика міста, району, території, СГ;
характеристика можливих надзвичайних ситуацій та їх наслідків;
можливості міста, району, СГ щодо розміщення евакуйованого населення;
можливості транспорту, що залучається до виконання заходів з евакуації;
дорожня мережа, її стан і пропускні можливості за еваконапрямами;
можливості інженерного та технічного забезпечення виконання заходів з евакуації;

можливості системи охорони громадського порядку під час проведення заходів з евакуації;

засоби зв'язку та системи управління і оповіщення населення про початок проведення заходів з евакуації;

можливості системи охорони здоров'я, що залучається для забезпечення заходів з евакуації;

місцеві умови та сезонні кліматичні умови, які впливають на проведення заходів з евакуації.

План евакуації населення розробляється комісією з питань евакуації, підписується її головою, затверджується керівником органу, який утворив таку комісію, та погоджується органом, на території якого планується розміщення евакуйованого населення.

Комісія з питань евакуації, утворена місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, на території якого планується розміщення евакуйованого населення, розробляє план його приймання і розміщення у безпечному районі, який затверджується керівником органу, що утворив відповідну комісію.

Безпечний район (місце) – придатний для життєдіяльності район (місце) розміщення евакуйованого населення (працівників), який визначається рішенням відповідного органу виконавчої влади за межами зон можливого впливу наслідків надзвичайних ситуацій.

Списки громадян, які підлягають евакуації, складаються у трьох примірниках, один з яких залишається в особи, яка здійснює управління СГ, будинком, другий - після уточнення списків надсилається на збірний пункт евакуації (у разі одержання рішення про проведення евакуації), третій - на приймальний пункт евакуації. Такі списки коригуються щороку особами, які здійснюють управління СГ та будинками.

При розробленні Плану евакуації СГ передбачається: Розділ «Часткова евакуація» з відповідними розрахунками.

План евакуації СГ вводиться в дію у разі виникнення надзвичайної ситуації відповідно до встановленого порядку.

При розробленні Плану евакуації працівників СГ та членів їхніх сімей (на особливий період) слід дотримуватися вимог Закону України «Про державну таємницю».

Порядок проведення заходів з евакуації.

Підставою для практичного проведення заходів з евакуації є фактичні показники обстановки в разі надзвичайної ситуації, рішення уряду щодо проведення заходів з евакуації; у невідкладних випадках рішення керівника місцевої представницької та виконавчої влади території, де сталося лихо.

Оповіщення органів з евакуації про початок евакуації населення здійснюється за рішенням органу, що їх утворив.

Порядок здійснення запланованих заходів з евакуації населення з урахуванням обстановки, що склалася, уточнюється органом з евакуації.

Комісії з питань евакуації, утворені в безпечних районах, організують приймання, розміщення і життєзабезпечення евакуйованого населення.

Евакуація працівників об'єкта та членів їхніх сімей здійснюється за виробничо-територіальним принципом.

Виробничий принцип евакуації передбачає вивезення і розміщення в позаміській зоні працівників та членів їхніх сімей.

Територіальний принцип евакуації передбачає вивезення непрацюючого населення з місць проживання в безпечні райони позаміської зони.

Цей принцип реалізують відповідні органи з евакуації.

Комісія з питань евакуації, утворена на СГ:

організовує оповіщення та ведення обліку працівників, уточнює дані про транспортні засоби, строк їх подання, маршрути і порядок руху;

подає необхідну інформацію комісії з питань евакуації, утвореній місцевою державною адміністрацією, органом місцевого самоврядування, на території якого планується розмістити евакуйованих працівників;

забезпечує зустріч та розміщення евакуйованих працівників у безпечному районі та організовує їх інформаційне забезпечення.

Комісія з питань евакуації, утворена місцевою держадміністрацією, органом місцевого самоврядування, організовує оповіщення, евакуацію та прибуття на збірні пункти евакуації непрацюючого населення, зокрема інвалідів з ураженням органів зору, слуху, опорно-рухового апарату, розумовою відсталістю, психічними розладами за місцем проживання.

З отриманням розпорядження про проведення евакуації керівники СГ організовують оповіщення працівників об'єктів про початок евакуації.

Працівники та члени їхніх сімей, які підлягають евакуації, самостійно міським транспортом або у пішому порядку прибувають на ЗПЕ.

Збірні пункти евакуації уточнюють чисельність евакуйованого населення, порядок його відправлення, організовують їх збір та ведення обліку, здійснюють посадку населення на транспортні засоби, формують піші і транспортні колони, інформують комісії з питань евакуації про відправлення населення, організовують надання медичної допомоги евакуйованому населенню та охорону громадського порядку.

В обстановці загрози населенню особливого значення набуває термін евакуації людей за межі небезпечних зон. За таких умов у мінімальний термін евакуацію можна провести комбінованим способом, який передбачає вивезення основної частини населення (працівників) з районів надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру усіма видами наявного транспорту, в поєднанні з виведенням пішим порядком.

Прибулі на збірний евакуаційний пункт реєструються, розподіляються за видами транспорту, ешелонами, автоколотами, а ті, що йдуть пішки, – за колотами.

Для кращої організації переходу колони піших евакуйованих формуються за цехами, факультетами (у навчальних закладах), бригадами та іншими виробничими підрозділами. Очолює колону один з керівників підрозділу.

Колони формуються численністю 500 – 1000 чоловік; швидкість пішого переходу 4 – 5 км/год. Добовий перехід – 10 – 12 год. руху. Через кожні 1 – 1,5 год. руху передбачено малі привали (відпочинок) на 10 – 15 хв., як правило, за межею зон можливих сильних руйнувань, а в другій половині добового переходу роблять великий привал протягом 1 – 2 год.

Евакуація працівників збірних пунктів евакуації організується після завершення евакуації населення на підставі рішення органу, що утворив такі органи.

Приймальні пункти евакуації організовують у безпечному районі підготовку пунктів висадки, уточнюють кількість населення, що прибуло, і порядок подачі транспортних засобів для його вивезення із зазначених та

проміжних пунктів евакуації до пунктів розміщення, організують надання медичної допомоги евакуйованому населенню та охорону громадського порядку.

На ППЕ евакуйовані можуть перебувати тривалий час, тому повинні бути визначені та обладнані місця для тимчасового їх розміщення, а у зимовий період розгортаються пункти обігріву для забезпечення евакуйованих харчуванням, питною водою та надання медичної допомоги.

У разі виникнення аварії на хімічно або радіаційно небезпечному об'єкті евакуація населення проводиться у два етапи:

перший – від місця знаходження населення до межі зони забруднення;

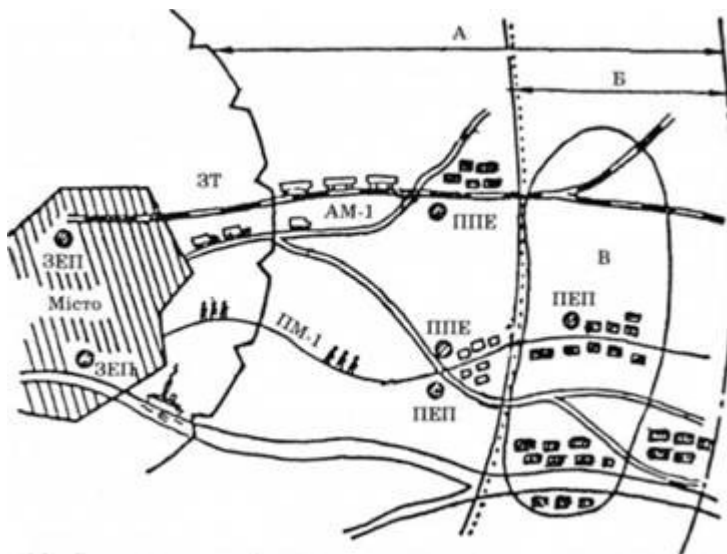
другий – від межі зони забруднення до пункту розміщення евакуйованого населення в безпечних районах.

На межі зони забруднення у проміжному пункті евакуації здійснюється пересадка евакуйованого населення з транспортного засобу, що рухався забрудненою місцевістю, на незабруднений транспортний засіб.

Під час пересадки населення за необхідності здійснюється його санітарна обробка та спеціальна обробка одягу, майна і транспорту.

Після проведення спеціальної обробки транспортний засіб використовується для перевезення населення забрудненою місцевістю.

Схема евакуації показана на мал. 1.

Мал. 1. Схема евакуації населення: ЗПЕ – збірний пункт евакуації; ПрПЕ – проміжний пункт евакуації; ППЕ – приймальний пункт евакуації; АМ-1 – автомобільний маршрут; ПМ-1 – піший маршрут; ЗТ перевезення залізничним – транспортом; А – зміська зона; Б – зона евакуації; В – територія евакуації

Евакуація населення із зон можливого катастрофічного затоплення проводиться насамперед із населених пунктів, що розміщуються поблизу гребель, хвиля прориву яких може досягнути зазначених населених пунктів менше ніж за чотири години, а з інших населених пунктів - за наявності безпосередньої загрози їх затоплення.

Для інформаційного забезпечення евакуйованого населення про порядок дій у різних ситуаціях та оперативну обстановку місцевою держадміністрацією, органом місцевого самоврядування використовуються системи оповіщення, засоби радіомовлення і телебачення, мережа Інтернету.

Перед повідомленням про порядок та початок евакуації буде подано звуковий сигнал «Увага, всім!» - переривисте звучання електросирен. Почувши цей сигнал, необхідно увімкнути гучномовці радіомовлення, телевізори та вислухати повідомлення.

Отримавши інформацію про надзвичайну ситуацію та рішення про проведення евакуації кожний громадянин зобов'язаний:

- підготувати та взяти з собою необхідні речі (перелік додатковий);
- наявні засоби індивідуального захисту (респіратор, одяг та взуття, пристосовані для захисту шкіри від радіоактивних речовин);
- комплект верхнього одягу та взуття за сезоном та погодою;
- продукти харчування і воду на 3 доби, які упаковані у герметичні місткості, пакети, постільну білизну.

Загальна вага особистих речей, на кожного члена сім'ї, повинна бути не більш як 50 кілограмів. Дітям дошкільного віку вкладається у кишеню або пришивається до одягу записка, де зазначається прізвище, ім'я та по батькові, домашня адреса, а також ім'я та по батькові матері і батька.

На збірних пунктах евакуації, пунктах посадки на автотранспорт кожний зобов'язаний уважно слухати та чітко виконувати всі розпорядження посадових осіб евакуаційних органів та органів охорони громадського порядку.

Розміщення евакуйованого населення.

Евакуація населення проводиться у безпечні райони, визначені органом, який приймає рішення про проведення евакуації.

У разі коли евакуйоване населення неможливо розмістити у безпечному районі, його частина може розміщуватися на території регіону, суміжного з небезпечним районом, за погодженням місцевими держадміністраціями такого регіону.

Порядок розміщення евакуйованого населення визначається місцевою держадміністрацією, на території якої планується розміщувати евакуйоване населення, за заявкою органу, що приймає рішення про проведення евакуації.

Евакуйоване населення розміщується у готелях, санаторіях, пансіонатах, будинках відпочинку, дитячих оздоровчих таборах та у придатних для проживання будівлях підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Розміщення евакуйованого населення здійснюється за встановленими видами та обсягами послуг з його життєзабезпечення.

Проведення заходів з евакуації вимагає всебічного забезпечення, яке включає: протирадіаційний та протихімічний захист, медичне, матеріальне, технічне, транспортне забезпечення та охорону громадського порядку, що організовують служби ЦЗ під керівництвом начальника ЦЗ СГ.

Фінансування заходів з евакуації здійснюється за рахунок коштів, передбачених відповідно до вимог законодавства для ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій, у визначеному Кабінетом Міністрів України порядку.

III. Висновки

Евакуація широко застосовувалась при веденні війн у минулому, зокрема, під час другої світової війни. Однак, евакуаційні заходи, що здійснювались у минулому, принципово відрізняються від евакуаційних заходів, що плануються на випадок стихійних лих, аварій і катастроф. Сучасна евакуація передбачає вивід (вивіз) населення із найбільш ймовірних зон руйнування, стихійних лих, аварій, катастроф. Евакуація знижує щільність населення, що в значній мірі сприяє збереженню життя і здоров'я людей. На місці події залишаються формування цивільного захисту і частина населення, яка приймає участь у ліквідації наслідків стихійних лих, аварій і катастроф.

Знання порядку, прийомів та способів евакуації, прав та обов'язків посадових осіб органів з евакуації та евакуйованого населення значно сприяє швидкому та організованому залишенню небезпечних зон стихійного лиха, збереженню здоров'я і навіть життя людей та недопущенню великих матеріальних втрат.

Таким чином:

евакуація населення у разі загрози або виникнення НС проводиться у мирний час та в особливий період;

організацію планування та проведення евакуації здійснюють органи з евакуації територіального, місцевого та об'єктового рівня;

підготовка населення до дій під час евакуації здійснюється в процесі проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань;

дії населення в процесі проведення евакуації мають бути зосереджені на організоване вивезення та виведення з зони НС або ураження в місця безпечного перебування.

IV. Список використаних джерел:

1. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996р. - К.: "Преса України", 1997. – 79 с.
2. Кодекс цивільного захисту України: чинне законодавство зі змінами та доповненнями станом на 1 вересня 2013 року: (офіц. текст). – К.: Паливода А.В., 2013. – 132 с. – (Кодекси України), розділ V, стор. 57 - 79.
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 9 січня 2013 р. № 11 «Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту».
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій».
5. Наказ міністра МВС України от10.07.2017р. № 579 «Методика планування заходів з евакуації»
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. № 733 «Про затвердження Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту».
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. № 581 «Про затвердження Порядку здійснення компенсації вартості послуг і розміру фактичних (понесених) витрат суб'єкту господарювання та громадянину, транспортні засоби яких залучені для вивезення населення із зони надзвичайної ситуації, районів можливих бойових дій, та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України».
7. Методичні рекомендації щодо планування і порядку проведення евакуації населення (працівників) у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру з Додатками (Затверджено наказом МНС від 06.09.2004 № 44). Зміни внесено наказом МНС № 809 від 08.08.2011р.
8. Методичні рекомендації з питань планування і організації транспортного забезпечення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних

ситуацій техногенного, природного характеру та в особливий період (Затверджено наказом МНС України від 27.07.05 № 102)

9. Методичні рекомендації з питань організації планування та проведення евакуаційних заходів на об'єктах господарської діяльності у разі виникнення НС (Затверджено наказом МНС № 761 від 07 вересня 2010 р).

10. Наказ ДСНС України № 335 від 12.07.2016 «Про затвердження Примірного Переліку документів з питань цивільного захисту, що розробляються центральними і місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами господарювання».

11. Посібник «Захист населення і територій від НС, т.4, Евакуація населення у НС», КІМ, К-2008 р.

12. Методичний посібник «Загальна підготовка працівників підприємств, установ та організацій до дій у надзвичайних ситуаціях», ІДУ ЦЗ, К-2015 р.

Варіант розпорядження

Від _____ № _____

м. _____

Про організацію та проведення
евакуаційних заходів в
_____ районі у разі
виникнення надзвичайних ситуацій

Відповідно до статей 2, 25, 27, 39 Закону України “Про місцеві державні адміністрації”, керуючись постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 року № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру», з метою організованого проведення евакуації населення при виникненні надзвичайних ситуацій:

1. Відповідальними за евакуацію населення призначити голову комісії з питань евакуації, сільських, селищних голів та керівників суб’єктів господарювання всіх форм власності.

2. Сільським, селищним головам та керівникам суб’єктів господарювання всіх форм власності розпорядчими документами визначити склад комісії з питань евакуації та адміністрацій евакуаційних органів.

3. Затвердити перелік документів, необхідних для роботи комісії з питань евакуації:

Положення про _____ районну комісію з питань евакуації (додається);

Положення про евакуаційні органи райдержадміністрації, сільських, селищних рад і суб’єктів господарювання всіх форм власності (додається);

Склад _____ комісії з питань евакуації (додається);

Перелік збірних пунктів, призначених для евакуації населення (додається);

Перелік суб’єктів тимчасового розміщення населення _____ району при виникненні надзвичайних ситуацій (додається);

Перелік приймальних пунктів, призначених для евакуації (додається).

4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на заступника голови райдержадміністрації _____

Голова райдержадміністрації _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови _____

районної державної адміністрації

№ _____

Склад

комісії з питань евакуації

Голова комісії:

заступник голови райдержадміністрації

Заступник голови комісії:

начальник відділу організаційно-кадрової роботи апарату райдержадміністрації

Секретар комісії:

завідувач сектору містобудування, архітектури та з питань надзвичайних ситуацій райдержадміністрації

Група зв'язку і оповіщення:

інженер станційно-лінійної дільниці _____ філії ПАТ «Укртелеком» (за узгодженням)

Група обліку евакуації населення (працівників) та інформації:

головний спеціаліст відділу організаційно-кадрової роботи апарату райдержадміністрації

головний спеціаліст відділу діловодства і контролю апарату райдержадміністрації

Група збору і відправлення евакуйованих:

головний спеціаліст відділу житлово-комунального

господарства, будівництва та розвитку
інфраструктури райдержадміністрації
головний спеціаліст відділу житлово-комунального
господарства, будівництва та розвитку
інфраструктури райдержадміністрації

Група супроводження евакуйованих:

заступник начальника управління соціального
захисту населення райдержадміністрації

заступник директора територіального центру
соціального обслуговування (надання соціальних
послуг) Жовтневого району (за узгодженням)

Група забезпечення зустрічі та розміщення евакуйованих:

заступник начальника управління
агропромислового розвитку райдержадміністрації

головний спеціаліст відділу організації
виробництва та розвитку сільської місцевості,
тваринництва, інженерно-технічного забезпечення,
меліорації та охорони праці управління
агропромислового розвитку райдержадміністрації

**Група вивезення майна і матеріально-технічного забезпечення
заходів евакуації:**

начальник відділу з правової та кадрової роботи і
контролю управління соціального захисту
населення райдержадміністрації

головний спеціаліст галузі тваринництва відділу
організації виробництва та розвитку сільської
місцевості, тваринництва, інженерно-технічного
забезпечення, меліорації та охорони праці
управління агропромислового розвитку
райдержадміністрації

Головний спеціаліст з питань надзвичайних ситуацій
райдержадміністрації _____